

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2008-01-18
Meddelad i Stockholm

Mål nr
575-08
Rotel 553

SÖKANDE

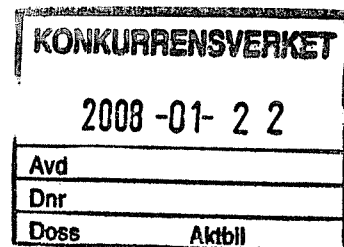
ISAB Clean AB, 556528-2398
Box 2206
169 02 Solna

MOTPART

Tekniska Museet, 802005-9187
Box 27842
115 93 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 299060

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Tekniska Museet har genomfört en öppen upphandling avseende lokalvård.

Genom tilldelningsbeslut den 3 januari 2008 meddelade Tekniska Museet att avtal kommer att tecknas med Belesia Lokalvård AB (Belesia). Tekniska Museet har motiverat beslutet med att Belesia lämnat det ekonomisk mest fördelaktiga anbudet enligt i förfrågningsunderlaget angivna kriterier.

YRKANDEN M.M.

ISAB Clean AB (Isab) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand rättelse av upphandlingen och i andra hand att upphandlingen görs om. Vidare yrkas att upphandlingen interimistiskt stoppas så att inget avtal tecknas. Till stöd för sin talan anför Isab i huvudsak följande. Den anbudsgivare som inte uppfyller samtliga skall-krav skall inte vara med i själva prövningen där den leverantör som har uppfyllt alla skall-krav och vunnit prövningen skall antas som leverantör i upphandlingen. Det bolag som vann upphandlingen borde vara utesluten från utvärderingen på grund av följande skäl. Belesia uppfyller inte kravet att inte understiga ett beräknat pris vilket är baserat på avverkningsgraden, antal timmar och pris per timme. Anbudets baskrav i detta fall kan beräknas enligt följande. Antalet städtimmar på vardagar (exklusive arbetsledning) är 18 timmar. Pris per timme för vardagar är 190 kr per timme. Således är $18 \times 190 = 3\,420$ kr x 21 dagar = 71 820 kr per månadens vardagar. Antal städtimmar på helger (exklusive arbetsledning) är 14 timmar. Pris per timme för helger är 230 kr per timme. Således är $14 \times 230 = 3\,220$ kr x 8,6 dagar = 27 692 k per månadens helger. Sammanlagt är minimum pris enligt förfrågningsunderlaget: $71\,820 + 27\,692 = 99\,512$ kr x 24 månader = 2 388 288 kr och därmed det jämförbara priset för att klara skall-kravet.

Baskrav- skall-krav	Isab	Belesia
99 512 kr	105 782 kr	98 842 kr
100,00 %	106,30%	99,33%

Detta betyder att Belesia inte uppfyller kravet och borde därmed inte vara med i utvärderingen. Således blir Isab det vinnande anbudet. Det framgår inte i det offentliga materialet att Tekniska Museet har gjort någon utvärdering avseende skall-kraven i punkt 3.7 Pris. Antingen har den upphandlande enheten inte kunnat kontrollera såsom de själva angett eller så har de överhuvudtaget inte kontrollerat i enlighet med sina ställda krav. Isab har försökt att beräkna/kontrollera men det gick inte eftersom det saknas uppgifter från den upphandlande enheten om totalt antal dagar som museet har öppet per år uppdelat i antal vardagar respektive antal helger för 2008 och 2009. Således anser Isab att detta är ett krav som inte går att validera inte heller beräkna eller kontrollera vid prövningen. I regel beräknar alla anbudsgivare sina priser beräknat på 21 vardagar och 8,6 helgdagar per genomsnittsmånad. Skall-kravet som har angivits i förfrågningsunderlaget är tydligt och skall beaktas oavsett skillnader. I detta fall är skall-kravet inte beaktat eftersom ingen motivering eller annat framgår i utvärderingen och inte heller i Tekniska Museets upphandlings PM. Tekniska Museet har enbart utvärderat priserna utan att ta hänsyn till detta skall-krav.

Tekniska Museet bestrider bifall till Isabs ansökan och anför i huvudsak följande. Tekniska Museet har i den aktuella upphandlingen följt LOU och genomfört utvärderingen i enlighet med vad som angivits i förfrågningsunderlaget. Den anbudsgivare som enligt tilldelningsbeslut antagits som vinnare uppfyller samtliga skall-krav och har i övrigt lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet i enlighet med förutsättningarna i underlaget och skall därför antas som leverantör i upphandlingen. Isab har i sin begäran om överprövning angivit att det vinnande anbudet inte uppfyllde samtliga ställ-

da krav. Belesia har i sitt anbud angivit att man, i likhet med ett flertal andra anbudsgivare, kommer att använda sig av de angivna minimitiderna för att utföra lokalvården. Detta innebär att Belesia kommer att utföra lokalvård under 18 timmar på vardagar och 14 timmar på helger och helgdagar. Vidare har man angivit att man fakturerar 190 kr per timme på vardagar och 230 kr per timme på helger och helgdagar. Detta innebär att Belesia utan tvekan uppfyller de ställda kraven avseende såväl närvaro på lokalvårdsobjektet som avseende de uppställda minimipriserna. Den beräkning som Isab presenterat i sin begäran om överprövning saknar i sammanhanget relevans i och med att en sådan beräkning inte presenterats i anbudsunderlaget. Om Tekniska Museet hade förkastat Belesias anbud hade man brutit mot de förutsättningar och skall-krav som angivits i förfrågningsunderlaget. Tekniska Museet har ingen möjlighet att förkasta ett anbud som uppfyller ställda skall-krav vilket innebär att det anbud som lämnats av Belesia på ett korrekt sätt bedömts i enlighet med utvärderingskriterierna. Belesia har i sitt anbud lämnat ett realistiskt pris som klart och tydligt baseras på de i förutsättningarna angivna minimivärdena och därmed uppfyller anbudet samtliga skall-krav. Det månadspris som legat till grund för utvärderingen (98 842 kr per månad) är därmed realistiskt och uppfyller ställda krav på ett otvetydigt sätt. Att använda sig av en sådan beräkningsmodell som Isab anger skulle strida mot förutsättningarna i upphandlingen i och med att nya omständigheter tillfördes. Isabs yrkande bör därför avvisas. För det fall länsrätten skulle anse att Isabs yrkande bör bifallas instämmer Tekniska Museet i att rättelse är den lämpliga åtgärden att vidta.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 4 § LOU skall en upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärs- mässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

I 1 kap. 22 § LOU är följande föreskrivet. En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall enheten ta hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, leveranstid, driftkostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service, tekniskt stöd, miljöpåverkan m. m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

Av 7 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Av aktuellt förfrågningsunderlag (avsnitt 3.7 Pris) framgår bl.a. följande. Pris för behovsanpassad lokalvård skall anges som ett pris per månad, beräknat på angiven total städyta (11 958 m² vardagar och 10 035 m² helger). Följande begränsningar gäller dock: Avverkningsgrad överstigande 665 m² per timme vardagar och 717 m² per timme helger respektive produktionstid understigande 18 timmar per dag vardagar och 14 timmar per dag helger accepteras inte. Angivet månadspris dividerat med antal produktionstimmar per månad understigande 190 kr per timme vardagar och 230 kr per timme helger accepteras inte.

Länsrättens bedömning

Länsrätten upptar målet till slutlig prövning och prövar därför inte bolagets yrkande om interimistiskt förordnande särskilt.

Som huvudregel för all offentlig upphandling gäller att upphandlingen skall göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Begreppet affärsmässighet får ses som ett utflöde av de inom EG-rätten gällande principerna om likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet, förutsebarhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Det åligger en upphandlande enhet, som valt att anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, att endast pröva inkomna anbud utifrån de bedömningsgrunder som uppställs i förfrågningsunderlaget.

De krav som den upphandlande enheten ställer i förfrågningsunderlaget kan uttryckas i s.k. skall-krav vilka, till skillnad från s.k. bör-krav, är ovillkorliga för att anbudet skall kunna komma i fråga för antagande. Ett anbud som inte uppfyller samtliga ställda skall-krav får inte antas eftersom detta skulle strida mot principen om likabehandling av anbudsgivarna. Detta framgår bl.a. av EG-domstolens praxis (jfr t.ex. mål C 243/89, kommissionen mot Danmark). En överträdelse av nämnda princip strider mot 1 kap. 4 § LOU.

Isab har anfört att det vinnande anbudet från Belesia inte skall godtas eftersom det inte uppfyller skall-kraven avseende pris. Enligt beräkningar från Isab understiger Belesias anbud det pris som Tekniska Museet angivit i förfrågningsunderlaget som det lägsta acceptabla. Tekniska Museet har anfört att Belesia har lämnat ett realistiskt pris som klart och tydligt baseras på de angivna minimivåerna och därmed uppfyller samtliga skall-krav. Belesia har i sitt anbud angett att de accepterar kraven som ställts upp avseende pris i förfrågningsunderlaget. Länsrätten finner inte att Isab har styrkt att det av Belesia angivna priset understiger det lägsta pris som angetts i förfrågningsunderlaget. Skall-kravet avseende pris skall därför anses uppfyllt. Länsrätten finner därmed att upphandlingen inte genomförts i strid mot principerna i LOU eller gemenskapsrätten på sådant sätt att den skall rättas eller göras om. Isabs ansökan om överprövning skall därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv3109/1a)

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

Dan Johansson

Rådman

Föredragande i målet har varit Sara Rydefjärd.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

